

United Nations Development Programme

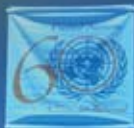

10 Things

to know about
UNDP Bulgaria

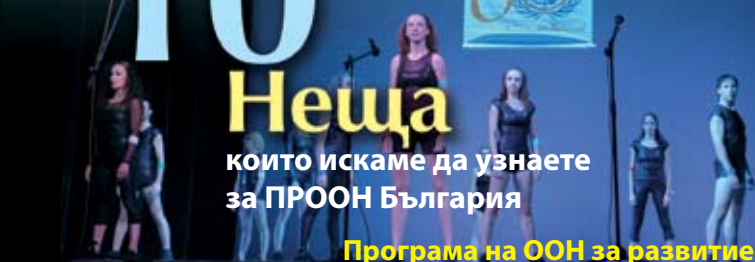
10

Неща

които искаме да узнаете
за ПРООН България

Програма на ООН за развитие

Ten things to know about UNDP Bulgaria

**ПРООН в България – 10 неща,
за които искаме да знаете**

1. Human development is the basis of UNDP's work.

According to the concept of human development people are both the objective of development and the means to development. Human development is the prism through which UNDP Bulgaria implements all its projects and initiatives. The focus is on the most vulnerable groups and on the economically underdeveloped regions. A priority goal for UNDP Bulgaria is assistance in translating the opportunities from Bulgaria's EU accession into better human development.

Human development is a lot more than economic growth, it is growth in choices. The objective of development is to create an enabling environment for people to realize fully their potential and to enjoy long, healthy and creative lives in accordance with their needs and interests.

Human development reports are UNDP's main tool for public advocacy. **The human development index (HDI)** is a unique measure for stock taking and comparison used in the Global Human Development Reports. The HDI is a composite of measures of health, education and income. The first global human development report of UNDP was published in 1990. The first Bulgarian human development report was drafted in 1995. Human development reports encourage political dialogue and public debate on development and provide ideas on how to overcome development problems on the local and national level.

1. Човешкото развитие е в основата на дейността на ПРООН.

Според концепцията за човешкото развитие, хората са едновременно цели средство на развитието. Човешкото развитие е призмата, през която ПРООН България осъществява всички свои проекти и инициативи. Те са насочени към най-уязвимите групи в обществото и към икономически слабо развитите райони.

Човешкото развитие е много повече от икономически растеж, то е разширяване на възможностите за избор. Човешкото развитие има за цел да създаде благоприятна среда, в която хората могат да разкрият напълно своя потенциал и да водят смислен, съзидателен начин на живот съответно на своите нужди и интереси.

Докладите за човешкото развитие са основният инструмент на ПРООН за обществено застъпничество. **Индексът на човешкото развитие** е уникална мярка за измерване и сравнение, която се прилага в глобалните доклади за човешко развитие. Индексът е комбиниран измерител и се изчислява въз основа на очакваната продължителност на живота, нивото на образование и доходите. Първият глобален доклад на ПРООН за човешкото развитие излиза през 1990 г., а първият български доклад за развитието на човека е разработен през 1995 г. Докладите за човешкото развитие насърчават политическия диалог и обществения дебат за развитието и представят идеи за преодоляване на проблемите на развитието на местно и национално ниво.

2. UNDP is the largest UN agency operating in Bulgaria.

The Bulgaria UNDP Country Office was opened in 1992. Since then over 70 projects have been implemented jointly with Bulgarian and international partners, with total budgets exceeding USD 165 million. In 2005 UNDP implemented activities valued at USD 29 million. Over the last three years, the value of the Bulgaria UNDP programme was the largest in the region of Central and Eastern Europe and the CIS. Contributions from the Bulgarian government and municipalities make up the largest share of the resources with which UNDP implements projects.

The document on which UNDP work is based is called the **UNDP Country Programme**. It is drafted in consultation with the government and is approved by the UNDP Executive Board consisting of more than 70 UN members. Presently UNDP Bulgaria is involved in the implementation of over 30 projects in the areas of poverty and social inclusion, employment generation, good governance, energy and environment, information technologies.

UNDP is the UN's global development network, helping countries exchange knowledge, experience and resources to build a better life. As the largest UN development agency, UNDP is on the ground in 166 countries across the world and on an annual basis manages resources totaling over USD 4 billion.

2.ПРООН е най-голямата агенция на ООН, която работи в България.

Представителството на ПРООН в страната е открито през 1992 година. Оттогава съвместно с български и международни партньори са изпълнени над 70 проекта с общ обем на мобилизираните средства над 165 млн. долара. През 2005 г. ПРООН България реализира дейности на обща стойност над 29 млн. щ. д. За последните три години (2004-2006) ПРООН България управлява програмата с най-големия финансов ресурс в региона на Централна и Източна Европа и страните от ОНД. Най-голям дял в тези средства е съфинансирането от страна на правителството и общините.

Документът, по който ПРООН работи, се нарича **Програма за страната**. Изработва се в консултации с правителството и се одобрява от Управителния съвет на ПРООН, състоящ се от над 70 страни-членки на ООН. През 2006г.ПРООНБългарияучаства в осъществяването на над 30 проекта в областите: създаване на трудова заетост, добро управление, енергия и околна среда, информационни технологии.

ПРООН е глобалната мрежа на ООН за развитие, чрез която страните обменят знание, опит и ресурси, за да градят по-добър живот. Като най-голямата ООН-агенция, работеща по проблеми на развитието, ПРООН присъства в 166 страни на света и управлява годишно средства в размер на над 4 млрд. долара.

3. UNDP supports meeting national priorities.

In the current Country Programme (2006 – 2009) **UNDP** is concentrating its **work in three areas**:

- Social inclusion and local economic development for poverty reduction;
- Good governance for equitable local and regional development;
- Energy and environment conservation for sustainable development.

This work is linked to helping Bulgaria to be prepared for EU membership, and to use the opportunities of membership for Human Development. Among priority issues are 1) capacity-building, especially on the municipal and district level within administrations, and within the private sector and the civil society for more successful access and absorption of the various EU funds; 2) more focus on the needs of vulnerable and marginalized groups and underdeveloped regions; 3) and support for Bulgaria as an emerging donor and a source of official development aid.

3. ПРООН подкрепя реализацията на националните приоритети.

В съответствие с новата Програма за страната (2006 – 2009) ПРООН съсредоточава своята работа в три главни области на дейност:

- Социално приобщаване и местно икономическо развитие за намаляване на бедността;
- Добро управление за равнопоставено местно и регионално развитие;
- Съхраняване на енергията и околната среда за устойчиво развитие;

Дейността тук е свързана с подкрепа за България и нейната готовност за членство в Европейския съюз и използване на неговите възможности в името на развитието на човека. Сред приоритетните теми се нареждат: 1) изграждането на капацитет, особено на общинско и областно ниво, в администрацията, частния сектор и гражданското общество за по-успешен достъп и усвояване на разнообразните фондове на Европейския съюз; 2) по-целенасочен фокус върху потребностите на уязвимите и маргинализирани групи и изоставашите райони; 3) подкрепа за България при превръщането ѝ в нов донор и източник на официални помощи за развитие.

4. UNDP supports the process of social inclusion and poverty reduction while encouraging local development through support for entrepreneurship and business, integration of minorities, and the creation of public private partnerships.

UNDP assists in the development of **policy documents** such as the National Strategy and Action Plan against poverty and social exclusion; the National Programme to Improve the Living Conditions of Disadvantaged Minorities in Urban Areas.

Some of the key projects grew into core components of the government's employment promotion policies. Among them are: *Beautiful Bulgaria, Social Assistance Against New Employment, Job Opportunities through Businesses Support, Urbanization of Areas with Predominant Minority Populations.*

4. ПРООН подпомага социалното приобщаване и намаляването на бедността

като насърчава местното развитие чрез подкрепа за предпримачеството и бизнеса, интегриране на малцинствата и изграждане на публично-частни партньорства.

ПРООН съдейства за разработването на **стратегически документи** като Национална стратегия и план за действие за намаляване на бедността и социалната изолация; Национална програма за подобряване на жилищните условия в градска среда на етническите малцинства в неравностойно положение.

Част от ключовите проекти прераснаха в основни компоненти на правителствената политика за насърчаване на заетостта. Сред тях са: *Красива България, Социални услуги в замяна на нови работни места, Заетост чрез подкрепа за бизнеса, Урбанизация на райони с преобладаващо малцинствено население*

5. UNDP advocates for broad civic participation in decision-making at all levels of governance.

UNDP provided support in drafting and adoption of **strategic national documents and laws and regulations**: the new Administrative Procedure Code, the National E-Government Strategy and Action Plan; a new draft for a law on the decentralization and deconcentration of the executive; an evaluation of the municipal and district capacity, of the capacity of businesses and NGOs to work with the resources of the EU funds.

UNDP's central projects and initiatives in democratic governance are *Strengthening Partnerships for the Absorption of EU Funds, Sustainable Development of Rural Areas, Chitalishte Development Foundation, Establishment of a National Rural Network, Telecenters.*

5. ПРООН се застъпва за широко гражданско участие при вземането на решения на всички нива на управление.

ПРООН оказва подкрепа за изработването и приемането на **стратегически национални документи и нормативни актове**: нов Административнопроцесуален кодекс, Национална стратегия и план за действие за електронното правителство; нов законопроект за децентрализацията и деконцентрацията на изпълнителната власт, оценка на общинския и областен капацитет, на капацитета на бизнеса и неправителствения сектор за работа със средствата от европейските фондове.

Основните проекти и инициативи на ПРООН в сферата на демократичното управление са *Укрепване на партньорствата за използване на фондовете на ЕС, Устойчиво развитие на селските райони, Фондация за развитие "Читалища", Изграждане на национална селска мрежа, Телецентрове.*

6. UNDP supports energy and environment conservation for sustainable development.

It provided support for the development and adoption of **strategic national documents and laws and regulations** such as: the Energy Efficiency Act, the Biodiversity Act, the Protected Areas Act; the National Self-assessment of Bulgaria's capacity to meet commitments under the UN environmental conventions; an internet gateway on Bulgarian biodiversity.

Major projects in this field help in the implementation of Bulgaria's international commitments in sustainable development planning: *Conservation of the Globally Significant Biodiversity in the Rhodopes, Sustainable Land Management, Integration of the UN Rio Conventions in National and Regional Development Policies.*

In 2005 Bulgaria joined the Small Grants Programme of the Global Environment Facility which extends grants to non-governmental organizations working on initiatives for sustainable development of the environment in several priority areas identified by the Strategy Group Programme.

6. ПРООН насърчава съхраняването на енергията и околната среда за устойчиво развитие.

Представителството на ПРООН оказва подкрепа за разработването и приемането на **стратегически национални документи и нормативни актове** като: Закон за енергийната ефективност; Закон за биологичното разнообразие, Закон за защитените територии; Национална самооценка на възможностите на България за изпълнение на ангажиментите по кръга от конвенции на ООН; интернет портал за българското биологично разнообразие.

Основните проекти съдействат за изпълнение на международните ангажименти на България в планирането на устойчивото развитие:

Опазване на глобално значимото биологично разнообразие на Родопите, Устойчиво управление на земите, Интегриране на ООН-конвенциите от Рио в политиките за национално и регионално развитие.

През 2005 г. България се присъедини към Програмата за малки проекти на Глобалния екологичен фонд, по която бенефициенти са неправителствени организации, които работят по инициативи, свързани с устойчивото развитие на околната среда в определени от Програмата приоритетни области.

7. UNDP builds capacity for good governance on the local level through implementation of pilot and demonstration projects.

UNDP often initiates and funds pilot projects which subsequently are expanded and applied on a nation-wide scale mobilizing additional funding or resources from other donors and involving new components and partners. Small demonstration initiatives were the start of the projects that today enjoy broad public support such as *Beautiful Bulgaria*, *Job Opportunities through Business Support*, *Chitalishte*, *Social Services against New Employment*. Building strategic partnerships and capacity, UNDP sets high standards in the implementation and evaluation of projects and ensures the sustainable use of their approaches and outcomes after project completion.

Project stages

Funding	UNDP	Donors	Government
Location	One municipality	Expansion to regional level	National coverage

UNDP Bulgaria is an exporter of know-how and best practices to other countries in the region. UNDP projects like Beautiful Bulgaria, JOBS, Early Warning System are implemented successfully, adapted to specific local needs, in Romania, Serbia, Kosovo, Macedonia, Azerbaijan, Egypt.

7. ПРООН изгражда капацитет за добро управление на местно ниво чрез изпълнението на пилотни и демонстрационни проекти.

В много случаи ПРООН инициира и финасира пилотни проекти, които впоследствие се разширяват и прилагат в национален мащаб като мобилизират допълнително финансиране или ресурси от други донори и включват нови компоненти и партньори. Като малки демонстрационни инициативи са възникнали много проекти, които днес се ползват с широка обществена подкрепа: *Красива България, Заетост чрез подкрепа на бизнеса, Читалища, Социални услуги в замяна на нови работни места (СЕЙН)*. Чрез изграждане на стратегически партньорства и капацитет, ПРООН налага високи стандарти за изпълнение и оценка на проектите и осигурява и след приключването им устойчиво прилагане на техните подходи и резултати.

Фази на проект

Финасиране	ПРООН	Донори	Правителство
Място	Една община	Разширяване на регионално ниво	В цялата страна

ПРООН-България изнася ноу-хау и добри практики и в други страни от региона. Проекти като Красива България, JOBS, Система за ранно сигнализиране успешно се изпълняват при отчитане на местните особености в Румъния, Сърбия, Косово, Македония, Азербайджан, Египет.

8. UNDP is an organization covering the full project management cycle.

Applying the *Never Alone* approach, the UNDP Country Office in Bulgaria works with its local and international partners from the time an idea is first conceived to the final reporting of results and the establishment of the project as a national programme or policy.

First, and frequently, UNDP helps to develop the original project proposal, then secondly supports its implementation in partnership and under continuous internal and external monitoring and control. Thirdly UNDP always audits and evaluates the project activities and the resulting outcomes and impacts. This leads to defining a model and how it can be replicated nationally or internationally. UNDP projects are managed by Steering Committees made up of representatives of national partners from government and civil society, project or local stakeholders, international partners and the UNDP Country Office.

UNDP is not an organization which primarily provides grant funding, nor which simply receives project proposals seeking financing. UNDP works under an agreement with the government on projects identified as priorities and which help meet a definite goal, build capacities and/or deliver a policy. For project implementation UNDP normally combines its own funds, with funds raised from the national budget, local authorities, bilateral and multilateral donors, the UN system or special trust funds.

8. ПРООН е организация, която осигурява пълен цикъл на управление на проекти.

Прилагайки подхода "Никога сами!" представителството на ПРООН в България работи със своите местни и международни партньори от момента на идейния замисъл до отчитането на резултатите и превръщането на проектите в национални програми или политики.

Много често ПРООН разработва първоначалното предложение за проект, реализира неговото изпълнение в партньорство и при непрекъснат вътрешен и външен мониторинг и контрол, прави оценка и одит на извършените дейности и на постигнатите резултати и въздействие. Така се стига до дефинирането на един модел и параметрите, при които той може да бъде приложен успешно в национален или международен мащаб. Проектите на ПРООН се ръководят от управителни съвети, съставени от представители на националните партньори от правителството и гражданските организации, заинтересованите страни, донорите и представителството на ПРООН.

ПРООН не е организация, която основно предоставя грантове и пред която да се кандидатства с проекти за финансиране. ПРООН работи по споразумение с правителството и по проекти, които са определени като приоритетни и които са насочени към постигане на определена цел, към изграждане на капацитет или провеждане на политика. За изпълнението на проектите ПРООН обикновено съчетава свои средства с финансови ресурси от националния бюджет, от местните власти, от двустранни и многостранни донори, от системата на ООН или от специални доверителни фондове.

9. UNDP helped to build broadest partnership network on the local and regional level in Bulgaria.

UNDP is implementing projects in all 28 districts and in over 170 Municipalities across the country. UNDP work is specifically concentrated in regions where incomes are below the average and focused on vulnerable groups and isolated rural regions. UNDP's partnership network spans ministries, agencies, local authorities and district administrations, international institutions and donors, embassies and non-governmental organizations.

One more recent and increasingly reliable partner in development projects is the private sector. Thanks to the UN Global Compact Initiative and through its national network, nearly 120 Bulgarian companies have committed to applying socially responsible practices, including support to projects and programmes aimed at the development of young people, local communities and minorities.

9. ПРООН спомогна да се изгради най-широката партньорска мрежа на местно и регионално ниво в България.

ПРООН осъществява проекти във всички 28 области и в над 170 общини в цялата страна. Дейността на ПРООН е съсредоточена особено в районите с доходи на населението под средните; в работа с уязвими групи и в отдалечени селски райони. Партньорската мрежа на ПРООН обхваща министерства, агенции, местни власти и областни управи, международни институции и донори, посолства и неправителствени организации.

Все по-надежден партньор в проекти за развитие става частният сектор. Благодарение на ООН-инициативата Глобален договор и чрез създадената **национална мрежа на Глобалния договор**, над 100 български компании и фирми, които са лидери в прилагането на социално отговорни практики, участват в проекти и програми, насочени към развитието на младите хора, местните общности и малцинствата.

10. UNDP is reliable partner and advocate for the implementation of the Millennium Development Goals.

In the Millennium Declaration of 2000 all 191 UN member states set their views on development, peace and human rights. They set for themselves the Millennium Development Goals (MDGs) with concrete indicators which each country committed to meet by 2015. In Bulgaria in 2003 the country's Millennium Development Goals Report was prepared. It adapted the global MDGs to Bulgaria's context. The process, which UNDP coordinated, was implemented in partnership with the government and a series of national and international organizations and took into consideration the challenges of the country's forthcoming EU membership.

The Bulgarian Millennium Development Goals

1. Halve extreme poverty and malnutrition
2. Improve primary and secondary education
3. Promote gender equality and empower women
4. Reduce child mortality
5. Improve maternal health
6. Limit the spread of HIV/AIDS, syphilis and tuberculosis
7. Ensure environmental sustainability
8. Develop a partnership for development

10. ПРООН е надежден партньор и застъпник за изпълнение на целите на хилядолетието за развитие

През 2000 г. в Декларацията на хилядолетието всички страни членки на ООН определиха виждането си за развитието, мира и човешките права. Те си поставиха Цели на хилядолетието за развитие, с конкретни измерители, които всяка страна пое ангажимента да изпълни до 2015 г. В България през 2003 г. беше подготвен Доклад за Целите на хилядолетието за развитие, в който глобалните цели бяха адаптирани към българския контекст. Процесът, координиран от ПРООН, беше осъществен в партньорство с правителството и редица национални и международни организации, като бяха отчетени предизвикателствата на предстоящото членство на страната в ЕС.

Целите на хилядолетието за развитие за България

1. Намаляване наполовина на крайната бедност и недохранването
2. Подобряване на основното и средното образование
3. Насърчаване равенството между жените и мъжете и овластяване на жените
4. Намаляване на детската смъртност
5. Подобряване здравословното състояние на майките
6. Ограничаване разпространението на ХИВ/СПИН, сифилис и туберкулоза
7. Осигуряване на устойчива околна среда
8. Изграждане на партньорство за развитие

The Global Human Development Report 2005 included for the first time Bulgaria among countries with high human development levels. Bulgaria ranked 55th among 177 countries evaluated in the report. In the future, as an EU member Bulgaria will as a donor country provide assistance, including participation in the global partnership for attaining the Millennium Development Goals.

За първи път в Глобалния доклад за развитието на човека за 2005 г., България беше класирана сред държавите с висока степен на човешко развитие – 55-та от 177 страни, оценявани в доклада. Занапред страната все по-активно ще предоставя официални помощи за развитие и от позицията на държава-донор ще участва в глобалното сътрудничество за постигане на целите на хилядолетието за развитие.

Bulgaria

ПРОГРАМА НА ООН ЗА РАЗВИТИЕ

ул. Хан Крум 25

София 1040

Тел.: 02 969 61 00

Факс: 02 981 31 84

E-MAIL: INFO@UNDP.BG

WWW.UNDP.BG

UNITED NATIONS DEVELOPMENT PROGRAMME

25, KHAN KRUM STR.

1040 SOFIA, BULGARIA

TEL: (+ 359 2) 969 61 00

FAX: (+ 359 2) 981 31 84

E-MAIL: INFO@UNDP.BG

WWW.UNDP.BG